

MERKNADSOPPSUMMERING OMRÅDEPLAN VAKSDAL

1. Bergen sjøfarts-museum v/ Thomas Bjørkeland 17.11.17	Museet kjenner ikkje til marine kulturminne i Vaksdal, Indre-, og Ytre Bogo i Vaksdal kommune som kan bli direkte råka av tiltak i planområdet. Det er heller ikkje noko indikasjonar på at området har vore nytta som hamn eller ankringsstad i eldre tider. Museet har ingen andre merknader til planarbeidet. Det gjerast merksam på at tiltakshavaren pliktar til å gje melding til museet dersom ein under arbeid finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbotn kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Verksemda må i så fall ikkje takast opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve område.	Teke til følgje. Teke til følgje.
2. Bergen og omland Havnevesen v/ Silje Eide 01.12.17	BOH har ikkje fått delegert myndigheit frå Vaksdal kommune etter Lov om hamner og farvatn (hfl) av 17. april 2009 nr. 19 jf. § 10. Dei kan ikkje sjå at planforslaget viser konkrete tiltak og har derfor ikkje merknader i saken.	Notert. Bergen og omland Havnevesen vil bli varsla vidare i høve til eventuelt arbeid med utfylling i sjø.
3. Direktoratet for mineralforvaltning v/Vegard C. Walsø 04.12.17	Viser til nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging, 2015, der det heiter at Noreg har store mineralressursar som det moderne samfunnet har behov for og utvinning kan gje grunnlag for verdiskaping. Den regionale og kommunale arealplanlegginga er viktig for å sikre tilgang til gode mineralreservar i framtida, og for å ta hand om andre miljø- og samfunnsomsyn. Regjeringas forventningar til regional kommunal planlegging:	Notert. Teke til følgje. Notert.

	<i>Fylkeskommunane og kommunane sikrar tilgjenge til gode mineralresservar for mogleg utvinning og veg dette opp mot miljøomsyn og andre samfunnsinteresser. Behovet for og tilgangen til byggjeråstoff blir sett i ein regional samanheng.</i> Innanfor plangrensa ligg det tre registrerte grusførekomstar, registrert i Noregs geologiske undersøking si grusdatabase med liten lokal betydning. To av dei er tydeleg bandlagt av bustader, medan den tredje ser ut til å ligge forholdsvis tilgjengeleg. Med oppmodar til at det i planarbeidet vert vurdert korleis denne ressursen kan nyttast.	Notert. Massehandtering og samfunnsnyttig bruk av mineralressursar vil vurderast i planarbeidet. Det vil ikkje gjerast vurderingar i høve til den konkrete ressursen som er nemnt her.
4. Fiskeridirektoratet v/Ola Midttun 18.12.17	Fiskeridirektoratet region vest gjer merksam på at Havforskningsinstituttet har registrert gyteområde for torsk i Sørfjorden. I Fiskeridirektoratet si kartdatabase er det registrert fiskeplassar mellom Stavaneset og Bogo. Det er ikkje nyare data om bruk sjøområde til fiske, men dei har grunn til å tru at det i hovudsak er fritidsfiske som går føre seg. I den grad det skal utførast større utfyllingsarbeid i sjø eller andre tiltak som i vesentleg grad vil påverka sjøområde, ber Fiskeridirektoratet om at det utførast konsekvensutgreiingar i høve til gyteområdet.	Notert. Notert. Eventuelt arbeid med utfylling i sjø vil bli konsekvensutgreia.
5. Kystverket v/Lene Røkke Mathisen 18.12.17	Delar av planområdet dekkjer areala i sjø. Kystverket ønskjer å minne om at alle tiltak i sjø krev løyve etter hamne og farvasslova og ber om at dette vert tatt inn i føresegnene, dersom det vert aktuelt.	Notert.
6. BIR v/ Barbro Reling 22.12.17	Syner til kunngjering av varsel om oppstart av planarbeidet for Vaksdal stasjonsby. BIR ber om at dei ved seinare høve vert tilskriven som offentleg høyringspart i alle typar plansaker som omfattar bustadutbygging. Dette for å sikre at renovasjon vert teke omsyn til ved planlegging. BIR meiner at renovasjon må greiast ut og planleggjast for på lik linje som anna infrastruktur som veg, vatn, avlaup, både i planprogrammet og i det framtidige planarbeidet. Det er viktig å sikra eigna og nok areal for gode og framtidiretta renovasjonsløyvingar. Ved fortetting av bustader og kombinasjonsbygg i eksisterande sentrumsområde er det særleg viktig å ta omsyn til renovasjon tidleg i planarbeidet.	Teke til følgje. BIR er lagt inn i kommunikasjonsplanen for vidare medverknad. Teke til følgje. Renovasjon vil vera eit viktig tema i det vidare planarbeidet.

	BIR har elles følgjande generelle innspel: • Krav i planføresegnene om renovasjon, eventuelt krav om nedgrave avfallsløysing. • Krav i planføresegnene om utarbeiding av renovasjonsteknisk plan skal vere førelagt BIR for å uttale før søknad om ramme-løyve/igangsetjingsløyve/byggesak • Rekkefølgjekrav om ferdigstilling av avfallsanlegget i samsvar BIRs uttale til RTP før mellombels bruksløyve/ferdigattest. • Nok og eigna areal for alle avfallstypene må merkast spesifikt i arealplankartet og i illustrasjonsplan/utenomhusplan. • Nok areal for tilkomst med lastebil (L), og oppstilling ved henting av avfallet må sikrast, jamfør BIRs renovasjonstekniske rettleiar (RTV) og vegnormal (N100), Statens vegvesen. • Avfallsløysinga bør der det er mogleg sjåast i samanheng for heile området.	Teke til følgje. Ein vil gjera vurderingar av innspela i høve til føresegnene og vidare planarbeid.
7. Fylkesmannen i Hordaland v/Christian Johan Alstad 02.01.18	Statleg planlegging for utbygging av ny trasé for E16 og dobbeltspora jernbane frå Arna til Stanghelle vil få stor innverknad for vidare utvikling av «stasjonsbyane» i Vaksdal. Utarbeiding av områdereguleringsplanar i nær dialog med Statens vegvesen og Hordaland fylkeskommune vil venteleg føre til at dei ulike planprosessane kan dra nytte av kvarandre og kunnskapen som vert avdekka. Fylkesmannen har tidlegare vore i dialog med kommunen og andre offentlege instansar om planarbeida, seinast i møte 28.09.2017. fylkesmannen er positive til at kommunen går i gang med reguleringsplanlegging, og legg til grunn at komande planforslag ikkje vil stride mot nasjonale føresetnader for arealpolitikken innanfor ansvarsområda deira. Kommunen må vurdere om det er aktuelt å ta med massehandtering som utgreiingstema i planprogrammet.	Notert. Teke til følgje. Notert. I den grad Vaksdal kommune blir berørt og massar kan vera samfunnsnyttig, skal dette utgreiast i planarbeidet.

	God stadutvikling er viktig for trivsel og tryggleik, busetting, næringsutvikling og ivaretaking av miljøomsyn. Fylkesmannen vil elles framheve følgjande tema: <i>Samordna bustad-, areal- og transportplanlegging</i> - §4.3 andre ledd: Fortetting og transformasjon - §4.3 tredje ledd: Ivareta god matjord - §4.4: Infrastruktur og tilkomst for kollektivtrafikk - §4.7: Overordna grønstruktur, overvatns handtering, naturmangfald, kulturhistorie, estetiske kvalitetar. Regjeringa sine ambisjonar for tettstadsutviklinga går frem av dei nasjonale forventningane til regional og kommunal planlegging. - <i>Den regionale og kommunale planlegginga legg til rette for nok og variert bustadbygging lokalisert ut frå omsynet til samordna bustad areal og transportplanlegging.</i> - <i>Kommunane sikrar høg arealutnytting rundt kollektivknutepunkt, legg til rette for auka bruk av sykkel og gonge i dagleglivet, og sikrar samanhengande gang- og sykkelsamband av høg kvalitet. Ein utnyttar potensialet for fortetting og transformasjon før ein tek i bruk nye utbyggingsområde.</i> Visjonen om å gjere Stanghelle og Vaksdal til «ti-minuttars byar» støtter etter det vi kan sjå i stor grad opp under dei nasjonale føringane for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging. Føresetnaden er at den vidare planlegginga regulerer tenlege planløyisingar for volum og plassering av infrastruktur og bygg, samt at kommunen elles ikkje opnar for storstilt utbygging utanfor stasjonsområda. <i>Strandsone</i> Store delar av planområda ligg i tilknytning til sjø. Det er ein klar regional og nasjonal interesse å ta vare på strandsoneverdiane i plansaker. Byggeforslaget etter pbl. § 1-8 andre ledd gjeld og for dei delane av Hordaland med mindre press på areala, men det kan vere enklare å opne for	Teke til følgje. Dette er tema som vil bli vurdert i det vidare planarbeidet. Teke til følgje.
--	---	--

	visse typar tiltak, forankra og vurdert gjennom planlegging. Bygging og landskapsinngrep må ikkje skje på areal som har betydning for andre føremål som til dømes friluftsliv, naturvern, naturmangfald, kulturminne, kulturmiljø, landskap, landbruk, fiske og annan samfunnsmessig betydning. Den vidare planlegginga bør fastsette arealføremål og byggegrense mot sjø etter ei funksjonell strandsonevurdering, basert på statlege planretningslinjer og regionale føringar for strandsoneforvaltninga. Planområda omfattar også sjøareal. Vi minner derfor om at Veafjorden er definert som ein nasjonal laksefjord. I slike område skal laksen sikrast eit særleg vern mot skadelege inngrep, jf. lakse- og innlandsfisklova § 7a. Vossolaksen er verdas største nordatlantiske laksestamme. Her har vi eit internasjonalt ansvar. <i>ROS-analyse</i> Kommunane skal fremja samfunnstryggleik i planlegginga jf. pbl §3-1 bokstav h. Pbl. §4-3 set difor krav om utarbeiding av ROS-analyse i alle plansaker, samt krav til handtering av risiko i plan. ROS-analysen skal vise risiko og sårbarheit som har verknad for spørsmålet om arealet er eigna til utbygging, og eventuelle endringar i slike forhold som følgje av planlagt utbygging. TEK10 definerer kva som er akseptabel risiko for flaum og skred. Akseptkriteria for anna type risiko må definerast av kommunen. Fylkesmannen legg til grunn at akseptkriteria må vera minst like strenge som for flaum og skred. Alle risikotilhøve skal merkast på plankartet med omsynssone. Krav til risikoreduserande tiltak skal gå fram av planføresegnene. <i>Barn og unge</i> Rundskriv T-2/08 stiller krav til ivaretaking av barn og unge sine interesser i planprosessen: kommunen skal organisera planprosessen slik at ulike grupper av barn og unge får høve til å delta, og slik at synspunkt	Notert. Vernet av Vossolaksen gjeld og delar av Sørfjorden. Teke til følgje. Teke til følgje. Det er lagt opp til ein eige medverknadsprosess retta mot barn og unge.
--	--	---

	som gjeld barn kjem fram og vert ein del av prosessen. Areal og anlegg som skal brukast av barn og unge skal vera sikra mot forureining, støy, trafikkfare og anna helsefare. Barn skal ha areal i nærmiljøet der dei kan utfalde seg og skapa sitt eige leikemiljø. For å få det til må ein ha tilstrekkeleg store areal som eignar seg for leik og opphald og som gir moglegheiter for ulike typar leik på ulike typar årstider. Areala må vidare kunne brukast av ulike aldersgrupper og gi moglegheit for samhandling mellom barn, unge og vaksne. På nettsida www.miljokommune.no kan ein hente nyttige tips til planlegging. For å sikre god framdrift i planprosessane stiller Fylkesmannen gjerne på møter saman med kommunen dersom det er ønskjeleg for å avklare vesentlege regionale og nasjonale interesser tidleg i planarbeida.	Notert.
8. Statens vegvesen v/Guri Finne Sogn- næs 04.01.18	Statens vegvesen er positive til at det i ein tidleg fase er starta opp områdeplan for tettstaden, som vil bli råka av ny trase for E16 og dobbeltspora jernbane. Ca. 200 meter av nye E16 vil gå i dagen gjennom tettstaden Vaksdal. Endeleg lokalisering av vegtraseen er ikkje bestemt, og dei ber derfor om at arbeidet med områdeplanen tar omsyn til dette. Det har vore ein tett dialog mellom prosjektgruppa for Vossabanen og E16 og Vaksdal kommune. Det har mellom anna blitt arrangert fleire arbeidsmøte. Statens vegvesen syner difor til dialogen som har vore og vidare dialog om korleis dei statlege reguleringsplanane vil råka tettstaden Vaksdal. Vegvesenet er opptatt av at områdeplanen tar i vare deira sektoransvar for samordna areal- og transportplanlegging, trafikktryggleik, kollektivtrafikk, mjuke trafikantar universell utforming og miljøulempar knytt til veg og vegtrafikk. Det er derfor viktig at planprogrammet legg til grunn	Notert. Områdeplanen vil vurdera både alternativ VC15 med veg gjennom Tolåsen og alternativ VC11 med veg gjennom tettstaden inntil statleg planprogram er vedtatt med tilrådd alternativ i Kommunaldepartementet. Teke til følgje. Dialog med Statens vegvesen vil oppretthaldast så lenge det er formålstensleg. Teke til følgje. Planprogram vil leggje desse dokumenta til grunn for det vidare arbeidet med områdeplanane. Vaksdal kommune forventar at statleg plan leggjer til

	Nasjonal transportplan, nasjonal gå- og sykkelstrategi, Statleg planretningslinjer for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging, regional areal- og transportplan for Bergensområdet 2017-2028, regional transportplan og Vaksdal kommune sin trafikktryggleiksplan 2016-2019, samt andre sentrale statlege og regionale planar og retningslinjer. Statens vegvesen meiner følgjande punkter frå Vaksdal kommunes «Mål for kommuneplanen sin arealdel» bør vere førande for områdeplanen: - 90% av folkeveksten i planperioden skal busettast innanfor sykkelavstand til ein jernbanestasjon. - Vaksdal kommune skal ha ein meir berekraftig bruk av transportsystemet i 2030 enn i dag. - Kollektivandel for reiser til Bergen uansett bydel skal vere >70% og >50% for reiser til Voss sentrum ved utgangen av planperioden. - Kollektivandelen internt i kommunen skal vere lik eller større enn snittet for Bergensregionen i 2030. - Alle skuleborn skal ha trygg skuleveg. - I 2030 skal det vere eit nettverk av gang- og sykkelveggar i kommunen. - Stasjonsbyane og lokalsentra i kommunen skal ha eit attraktivt tilbod for turgåing i nærmiljøet. Statens vegvesen syner elles til gjeldande reguleringsplanar i området og merknader Statens vegvesen har gjeve i samband med høyringar av desse. Dei ber om at relevante merknader vert lagt til grunn i arbeidet med områdeplanen. Statens vegvesen er positiv til igangsetting av områderegulering av tettstaden Vaksdal, og syner til dialogen mellom Statens vegvesen og kommunen i samband med dette arbeidet. Dei peiker og på at deira	rette for samanhengande gang- og sykkelveg langs prosjektet med ny E16 og Vossebane. Områdeplanen vil leggje til rette for gode, interne sykkelveger i planområdet. Notert. For å kunne realisera desse måle-setnadene må ein ikkje liggje vegtrase gjennom bygda i statleg prosjekt for ny E16 og jernbane. Teke til følgje. Gjeldande reguleringsplanar og merknader vil vurderast i planarbeidet. Notert.
--	--	---

	sektoransvar bli ivarettatt og at planen følgjer overordna nasjonale, regionale og kommunale føringar.	
9. NVE v/ Toralf 05.01.2018	Ved oppstart av planarbeidet rår vi til å nytte følgjande rettleiar og verktøy: - NVE sine karttenester syner oppdatert informasjon om flaum og skredfare, vassdrag og energianlegg innanfor det aktuelle planområdet. - NVE rettleiar 2/2017 Nasjonale og vesentlege regionale interesser innan NVEs saksområde i arealplanlegging skildrar korleis desse interessene bør takast i vare i planen, slik at ein unngår motsegn. - NVE si sjekkliste for reguleringsplan kan vera eit nyttig verktøy, for å sikre at alle relevante saksområde er vurdert. - Fleire nyttige rettleiarar og verktøy finnast på www.nve.no/arealplan Store delar av planområdet ligg innanfor aktsemdsområde for fleire skredtypar, og det må gjerast ei nærare vurdering av skredfaren i samband med planarbeidet. Til dette må ein nytta tilstrekkeleg fagleg kompetanse, og skredfarevurderinga må underleggast kontroll av sidemann eller uavhengig part. Dersom skredfaren er reell må det definerast faresonegrenser i samsvar med tryggleikskrava i TEK17. Eventuelle fareområder må innarbeidast i planen som omsynssone. Dersom det er trong for sikringstiltak eller restriksjonar på arealbruk for å oppnå tilstrekkeleg tryggleik rår vi til at det aktuelle området vert teke inn i planen. Delar av planområdet vert faresonekartlagt i regi av NVE, og rapport vil vera klar tidleg 2018. Denne kartlegginga vurderer ikkje sikringstiltak i høve til tryggleik dersom ein ønskjer å bygge ut areal som er	Notert. Flaum og skredfare, samt vassdrag og energi vil vera viktige tema i områdeplanen. Teke til følgje. Det vil gjerast skredfarevurderingar i høve til planarbeidet. Notert. Vidare sikringstiltak vil vurderast etter behov.

	skredutsett. Generelt rår NVE frå å bygge ut område som treng sikring for å oppnå tilstrekkeleg tryggleik. Oppmodar til å nytte NVE si prosedyreskildring og rapportmalar så langt det er naudsynt for å avklare skredfaren i området. Skadepotensialet til Vaksdalsvassdraget og dei andre mindre bekkane som går gjennom planområdet bør vurderast. Areal som vert fløymd over ved 200 års flaum skal synast i plankartet som omsynssone Fare-område flaum jf. pbl. § 12-6, og ha føresegner som sikrar tilstrekkeleg tryggleik før utbygging kan finne stad. Dersom elvebreidda er erosjonsutsett skal det vere ei tryggleikssone mellom bygningar og toppen av elveskråninga på minst 20 m. Ved eventuelle kryssingar av bekkane må bruer og kulvertar planleggast med tilstrekkeleg kapasitet. For alle vassdrag med nedslagsfelt mindre enn ca. 100 km² må ein rekne med minst 20% auka flaumvassføring i løpet av dei neste 50-100 år. NVE rår at det vert teke omsyn til venta klimaendringar i planarbeidet – sjå Klimaprofil Hordaland. Delar av planområdet ligg under marin grense, og fare for områdeskred av kvikkleire må vere eit tema i ROS-analysen. NVE rår til at ein nyttar «Sikkerheit mot kvikkleireskred» så langt som naudsynt for å avklare skredfaren. NVE oppmodar til å unngå inngrep i vassdrag. Dersom inngrep ikkje er til å unngå må NVE vurdere tiltaka etter vassressurslova. Som døme på allmenne interesser kan nemnast fiskens frie gong, ålmenn ferdsel, naturvern, biologisk mangfald, venskapeleg interesse, kultur og landskapsomsyn, jordvern, omsyn til flaum og skred. Arealbrukskategorien Bruk og vern av sjø og vassdrag, kan nyttast til å merke vassareal. Elvar/bekkar kan regulerast til Natur og friluftsliv. NVE	Teke til følgje. Teke til følgje. Flaum, vassdrag og bekker vil vera viktige tema i det vidare arbeidet. Teke til følgje. Teke til følgje. Teke til følgje. Eventuelle inngrep i vassdrag vil gjerast i samråd med NVE. Notert.
--	--	---

	syner vassressurslovas § 11 om kantvegetasjon, og vegetasjonsbeltets breidde kan fastsettest i reguleringsplanen. NVE skal ha tilsendt planen på offentlig ettersyn, og i plandokumentet må det vera skildra kva vurderingar som er gjort, og gå tydeleg fram korleis omsyna er innarbeidd i planen. Det er viktig at alle relevante fagutgreiingar innan NVE sine saksområde er vedlagt og at det går tydeleg fram av høyringsbrevet kva en ønskjer bistand til. Ønskjer at alle plandokument sendast elektronisk til rv@nve.no.	Teke til følgje. NVE er satt som ein viktig aktør i medverknadsplanen og plandokumenta vil sendast elektronisk til oppgitt e-postadresse.
10. Bane NOR v/ Sølvi Morvik 19.01.2018	Det er viktig å arbeide parallelt med dei statlege reguleringsplanane då det ikkje er endeleg fastlagt kva trasé som blir valt. Spesielt viktig er dette med omsyn til kor stasjonen blir stasjonert. Bane NOR forventar at områdeplanen for Vaksdal vektlegg samordna areal- og transportplanlegging, mellom anna ved å byggje opp under dei kollektive reisemidlane. For å bygge opp under nasjonale miljømål, bør det aktivt prioriterast utbygging der miljøgevinsten er størst. Det er derfor viktig at det leggjast til rette for ein høg arealutnytting og fortetting av både bustader næringsareala rundt ein framtidig Vaksdal stasjon. Arbeidsplassar bør leggjast i nærleik av stasjonsområdet for å auke sikre og effektive og miljøvennlege reiser til og frå arbeid. Handelsverksemd, andre tenestetilbod og offentlege servicefunksjonar bør så langt det er mogleg og lokalisert her. Dette gir innbyggjarane moglegheita til å velje vekk privatbilen som transportmiddel til arbeid eller skule og andre daglege gjeremål. Det er og viktig at det leggjast til rette for samanhengande løysingar for gang- og sykkelmoglegheiter i stasjonsområdet. Gode overgangsmoglegheiter mellom tog og buss rund knutepunktet må og ivaretakast, og at det er gode moglegheiter for av og påstigning til Vaksdal stasjon.	Teke til følgje. Det vil bli arbeida med områdeplan parallelt med statleg plan. Teke til følgje. Samordna areal- og transportplanlegging vil vera eit viktig tema i områdeplanen. Områdeplanen vil leggje opp til god knutepunktsutvikling rundt framtidig stasjon. Delvis teke til følgje. Gode gang- og sykkelforbindelsar vil vera eit viktig tema i områdeplanen, men samanhengande gang- og sykkelveg må og vera eit tema i den statlege planen.

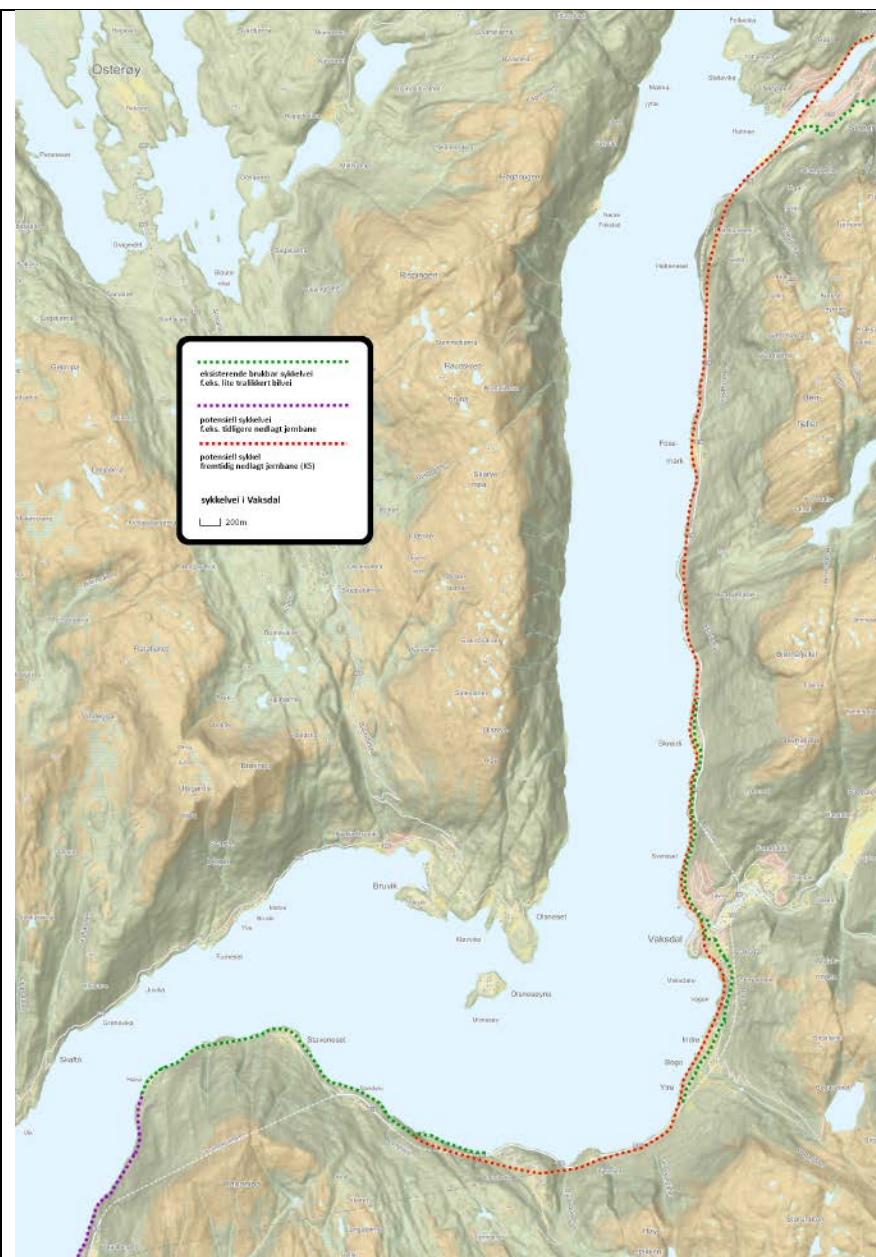
	Det er viktig at Bane NOR sine fysiske moglegheiter til å etablere areal for fasilitetar som parkering og sykkelparkering blir ivareteke uansett kva stasjonsplassering som blir valt. Bane NOR har ein rekkje krav til planlegging i nærleik av jernbana. Informasjon om desse finnst i rettleiar for nasjonale interesser i planlegging og i teknisk regelverk. Bane NOR forventar at forslagsstillar sett seg godt inn i materialet før det utarbeidast forslag til reguleringsplan. Dersom det er behov for samråd med Bane NOR eller konkrete spørsmål der det er behov for avklaring, ta kontakt så snart som mogleg.	Teke til følgje. Notert.
11. Hordaland Fylkeskommune v/Anne-Kathrine Vabø 18.01.2018	For å oppnå mål om at auka persontrafikk skal skje ved gang-, sykkel eller kollektivtransport må ny arealbruk og transport planleggjast i høve til kvarandre. Nye bustader må lokalisast i nærleik til definerte senter, kollektivstopp med frekvent tilbod og skule. Gang- og sykkeltilkomst til senter, skule og busstopp må vera trafikksikker. Fylkeskommunen er positiv til utvikling av stasjonsstaden Vaksdal med fokus på nærleik til tenester og prinsipp om «ti minutts by». Å legge til rette for bustader i gangavstand til jernbanestasjonen kan stø opp om nullvekstmålet for Bergensområdet. Kommunen har satt som mål at 90 % av innbyggjarane skal bo i sykkelavstand til ein jernbanestasjon, og det er veldig positivt at kommunen har klare mål og frontar bruk av sykkel. Dette kan bidra til at stasjonsbyane i kommunen får eit urbant preg der korte avstandar og god tilrettelegging gir miljøvennlege transportformer eit fortrinn. Fylkeskommunen ber om at den vidare prosessen tek særleg omsyn til mjuke trafikantar og sikrar trygg og effektiv tilkomst til kollektivtilbod i Vaksdal. Retningslinjene til Regional areal- og transportplan for Bergensområdet seier at kommunane bør prioritere kollektivorientert utbygging ved å i hovudsak lokalisera bustader i regionale og lokale vekst soner og langs eksisterande kollektivtrasear. Rekkjefølgje av utbygging i bustad- og	Teke til følgje. Notert. Teke til følgje.

	næringsareal må bli samordna i tid med utbygging av vegsamband, gang- og sykkelveg og kollektivtiltak. Retningslinjene slår og fast at kommunane bør ha ei bustadreserve i samsvar med befolkningsprognosar for minst 12 og maksimum 20 år. Det bør sjåast til arbeidet med rullering av kommuneplanen. På kommuneplannivå bør det gjerast ei fordeling av behov for nye bustader på dei ulike sentra i kommunen. Regional plan for attraktive senter i Hordaland har som overordna mål at sentera skal utformast slik at dei er attraktive å vere, bu og drive næring i. Sentrum skal ha god balanse mellom handel, private og offentlege tenester, kulturtilbod og bustader. Sentrumsområdet skal og vere tett utbygd innanfor ein gangbar kjerne, og utvikling skal byggje på stadens historie, særpreg og landskapstrekk. Sentrum skal ha høg arkitektonisk kvalitet og inkluderande møteplassar, og det skal innehalde gode parkar, leikeplassar og allment tilgjengeleg areal for fysisk aktivitet. Når Vaksdal stasjonsby skal planleggjast med fleifunksjonelt preg, er det viktig at historiske og førhistoriske kulturminneverdiar vert teke med som ein del av planlegginga. Planprogram og konsekvensutgreiinga må ha ei utførleg vurdering av kulturtemaet, og vurdering av kulturminnepotensialet vil vera ein viktig del av arbeidet med områdeplanen. Fylkeskonservatoren vil minne om at kulturminneverdiane skal vera ein del av samfunnsplanlegginga, og at ein i størst mogleg grad må tilpasse ny bruk til kjente kulturminne og kulturmiljø. Riksantikvaren viser til at automatisk freda kulturminne skal vera avklart på overordna plan, uavhengig av reguleringsføremålet. Det kan vera aktuelt med arkeologiske registreringar, og fylkeskommunen legg til grunn at det vidare planarbeidet viser kulturminneverdiane i kart og har med ei fagleg vurdering av moglege konflikthar med kulturminneverdiane i planområdet.	Teke til følgje. Teke til følgje. Dette er tema som vil vera viktig i det vidare planarbeidet. Teke til følgje. Kulturminne og kulturminne vil vera eit viktig tema i områdeplanane. Notert. Det vil bestillast arkeologiske utgravingar og gjerast vurderingar i høve til dette. Ein vil avklare automatisk freda kulturminne og gjera vurderingar i høve til konfliktnivå.
--	--	--

	Kulturarv er eit av dei tema i planprogrammet som skal konsekvensutgreiast, og som omfattar fleire deltema: kulturminne, kulturmiljø og kulturhistorisk landskap, inklusiv bylandskap. I planutgreiinga må det inngå omtale av kvart kulturminne og vurdering av verneverdi. SEFRAK-registrerte objekt skal og skildrast og vurderast opp mot dei endringar som planen legg til grunn. Det er manglande dokumentasjon og registrering av kulturminne i tilgjengelege kjelder, og det er difor stor trong for nye registreringar av kulturminne og verneverdige kulturminne frå nyare tid. Når det gjeld nyare tids kulturminne er det viktig at ikkje berre kjende bygningar vert omtalt i KU men og synlege kulturlandskapselement som steingardar, gamle ferdselsårer, utmarksminne, tekniske kulturminne og kulturlandskap. Kulturlandskap er eit område det er viktig å vera oppmerksam på, anten som del av tema om landskapsbilete og opplevingsverdi eller del av tema om kulturminne/kulturmiljø. Det er stor trong for kulturhistorisk analyse som ser dei tre stasjonsbyane Vaksdal, Stanghelle og Dale i samanheng. Arbeidet med områdeplanen går parallelt med den statlege planen for utbygging av ny trasé for E16 og dobbeltspora jernbane frå Arna til Stanghelle og statleg plan vil ha stor innverknad på arbeidet med områdeplanen. Plassering av den endelege vegtraseen er ikkje avklart. Hordaland fylkeskommune vil sterkt rå i frå traseval som kjem i konflikt med freda kulturminne, eller andre nasjonalt og regionalt viktige kulturminne. Som eit godt døme viser fylkeskommunen til arbeidet utført i samband med planprogram og KU for E39 med interaktive kart med miljøtema som landskap, naturmangfald, kulturmiljø, friluftsområde, m.m.	Teke til følgje. Kulturarv skal konsekvensutgreiast. Teke til følgje. Det vil utarbeidast ein eige rapport om kulturminne. Notert. Notert. Notert.
--	--	--

	Utfordringar knytt til handtering av store overskotsmassar frå tunnelbygging langs ny E16 og Vossabanen er utfordringar som må løysast i den statlege reguleringsplanen. For kommunen kan det kanskje vera aktuelt å fylle ut eit kaiområde på Vaksdal for å blant anna kunne frakte bort overskotsmassar og seinare etterbruk. Hordaland fylkeskommune ber om at planarbeidet legg særleg vekt på areal- og transport, arkitektur og estetikk, friluftsliv, folkehelse, klima og energi, landskap, kulturminne og kulturmiljø, næringsutvikling, samferdsle, senter- og tettstadsutvikling, senterstruktur og handel, strandsone, ROS, universell utforming og massehandtering. Fylkeskommunen ber om at mål og retningslinjer i regionale planar vert lagt til grunn for det vidare planarbeidet, der Regional areal- og transportplan og Regional plan for attraktive senter er særleg relevante.	Notert. Massehandtering vil vurderast i det vidare planarbeidet. Dette må og vera ein del av det statlege planarbeidet. Teke til følgje. Teke til følgje.
12. Kjetil Gullaksen 29.11.17	Arbeider med planlegging av ei tomt på Boge (sjå vedlagt teikning). Eksisterande hus er ikkje teikna inn på tomten. Underteikna meiner det vil vere viktig for utviklinga av Bogo at det blir lokalveg på den gamle jernbana. Det løyse ut mykje tomteareal som er ein mangelvare i dag, og med den estimerte veksten i kommunen så kjem dette til å bli bygdas største utfordring når reisetida til byn i framtida er 16 minutt. Ønskjer å påpeike at snittalderen på folkemøte som ein hadde i Vaksdal var svært høg, og tenker at ein bør nytte fleire kanalar for å involvere fleire småbarnsfamiliar. Foreslår at ein nyttar mellom anna ei gruppe på Facebook som fleire innbyggjarar nyttar for å oppdatere seg på kva som skjer i bygda. Det er viktig at ein får med dei yngre si meining, spesielt då det er dei som skal leve med det som kjem.	Notert. Notert. Det vert vurdert løysingar i høve til lokalveg og tomtar for utbygging vidare i planarbeidet. Notert. Det er laget ein medverknadsplan slik at ein sikrar at ein når ut til fleire delar av innbyggjarane i det vidare planarbeidet.

		
13. Oliver Klose 29.11.17	I høve til det offentlege sine ambisjonar om mindre privatbilisme er kollektivtransport det store botemiddelet, men underteikna er og opp-tatt av at ein må planlegge for sykkel. Meiner kollektivtransport er av-hengig av nærleik til haldeplass og rutetider, mens sykkelen er tilgjeng-eleg heile tida. Ønskjer å leggje til rette for kvardagssykling for heile Vaksdal kommune. Med dagens situasjon er det mogleg å sykle på enkelte strekningar, og enkelt innanfor kvar av bygdene, men det manglar små vegstykket for å kunne leggje til rette for kvardagssykling og tursykling. Frå Rødberg til Hana er det mogleg å sykle men det er ikkje lys, frå Langhelle til Boge eksisterer det ikkje trygge alternative for sykling, og heller ikkje frå Skreien til Stanghelle har ein andre alternativ enn E16, og der er det i praksis ikkje mogleg å sykle. Underteikna har laget ein oversikt over den første delen av strekninga sett frå vest (sjå vedlegg). Det er og laget eit kart med oversikt over potensialet for å skulle nytte sykkel i større grad dersom ein berre sør-ger for samanhengande vegar.	Notert. Sykkelveg vil vera ein viktig del av det vidare planarbeidet i både Vaksdal og Stanghelle. Sykkelveg skal og vurderast i det statlege planarbeidet. Notert. Gang og sykkelveg er eit viktig tema som og skal handterast i statleg plan for ny E16 og Vossebane. Notert. Dette vert lagt ved til det vidare planarbeidet.

14. Olav Jarl Bruvik 29.12.17	Ønskjer å ha vegen i Tolåsen, men kan sjå at det er sannsynleg at vegen kjem att med jernbana gjennom sentrum. Ønskjer derfor å foreslå avbøtande tiltak som i sum vil vera billigare enn alternativ VC15: - Veg og bane bør senkast 2-3 meter i høve til koten på dagens senterplass. Då vil elven fortsett ha god plass og desto lågare desto betre. - Det må byggast miljølokk utan vegger over jernbana/vegen, då sikrast frie rømmingsvegar. - Ein bør etablere framtidig bygdesenter og eventuelle låghus oppå miljølokket. - Sør for stasjonen bør ein anlegga ei stor parkeringsplass, og denne må vera beplanta av rikeleg med trær og grønt, slik at ein får eit dempa inntrykk. Underteikna er klar over at merknadene i utgangspunktet er mynta på Statens vegvesen og Bane NOR og håper det kan vidareformidlast til rette stad.	Notert. Utforming rundt stasjon vil vurderast i områdeplanen, men det er ikkje mogleg å sei noko om konkrete tiltak på noverande tidspunkt. I høve til traséval er dette ikkje ein del av områdeplan, og skal vurderast i statleg planarbeid.
15. Vaksdal Nærings-selskap AS v/ Vidar Skeie 29.12.17	Vaksdal næringssselskap AS (VNS) har delteke på høyringsmøte og har fått signal om at ein er med vidare i planlegginga av områdereguleringplanane for Vaksdal og Stanghelle, og ser fram mot dette arbeidet. VNS ønskjer å unngå at Vaksdal og Stanghelle vert reine drabantbyar til Bergen, og ønskjer at det vert gode og ambisiøse planar som vert realisert. Det må leggst til rette for eit variert næringsliv og arealintensive næringar i nærleik av jernbanestasjonen både på Stanghelle og i Vaksdal. Ein ønskjer innovative og besøksnæringar i nærleiken av jernbana, spesielt då dobbeltspora jernbane er kapasitetskraftig. VNS er involvert i forskingsprosjektet «Seemingly Seamless: Innovation and Digitalization in Environmentally Friendly Urban Systems with Scale Economics and Coordination (SEESIFUSSE)». Det er eit ønskje at det skal visast omsyn for resultatet av forskingsprosjektet, og VNS meiner det uansett må leggst opp til smarte tettstader der både økonomiske, sosiale og miljømessige verdiar speglar alt som vert gjort og skapt. Ein	Notert. Vaksdal Næringssselskap er inkludert i vidare medverknadsprosessar. Notert. Det er ein viktig del av planarbeidet å leggje til rette for framtidsretta og god tettstadsutvikling. Notert.

	må legga opp til høg grad av digitalisering og sjå på mogleg bruk av «tingenes internett» innan delingsøkonomi og saumlause kollektivovergangar. Når det kjem næringsutvikling vonar me deg alt no kan settast i gong eit arbeid for å skapa nye spennande og varierte arbeidsplassar. Gjerne opp mot lokale ressursar som vasskraft, sirkulær økonomi og grøn konkurransekraft tilpassa lågutsleppsamfunnet.	Notert. Areal for næringsutvikling vil vera ein viktig del av det vidare planarbeidet.
16. Vaksdal Felleskjøpet Agri SA v/ Geir Anthony Hanevik 31.12.17	Viser til pågåande arbeid med områdeplan for Vaksdal, samt innspel gitt desember 2016 til kommuneplanens samfunnsdel. Det er spesielt 4 tilhøve som er av stor betydning for verksemdene ved «Vaksdal mølle» (Norgesmøllene og Felleskjøpet Agri). - Sikre gode, framtidige transportveggar for tungtransport til og frå mølleverksemdene, både i høve til funksjonalitet for verksemdene og ikkje minst sikkerheit for bebuarar og trafikantar. - Utgreie bruk av dagens jernbanetrase som nytteareal og/eller transportveg i tilknytning til verksemdene på Vaksdal Mølle. Grunna avgrensa tilgang på areal vil ny tilgang til nytteareal kunne vera av stor betydning for verksemdene. - Utfylling i sjø ved Vaksdal Mølle. Som nemnt over er det store avgrensingar på tilgang til areal i Vaksdal. - Moglegheita for etablering av oppstillingsplass for trailerar utanfor Vaksdal sentrum/bustadområde. Det er tidvis utfordringar knytt til opphopping av trailerar som venter på sine lastetidspunkt, og dette skaper uoversiktlege og potensielt farlege situasjonar.	Teke til følgje. Det vil vera ein viktig del av planarbeidet å vurdera trygge trafikk-løysingar for næring og bebuarar, og i høve til transport til og frå mølla. Områdeplanen skal og gjera vurderingar i høve til bruk av gamal jernbanetrase. Vurderingar i høve til utfylling i sjø vil vera eit tema i planarbeidet. Løysingar for parkering og handtering av tungtransport vil og vera ein del av arbeidet med områdeplan.